

**Kiadja: Országos Meteorológiai Szolgálat
BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
Balatoni Vízügyi Rendőrkapitányság**

Október 31-én véget ér az idei vihar-előrejelző és viharjelző szolgáltatás tavainkon

Az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) április 1-től október 31-ig a balatoni, a Velencei-tavi és a Tisza-tavi viharjelzések meteorológiai kiszolgálására vihar-előrejelző szolgálatot üzemeltet, a viharjelzést és a riasztást a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (BM OKF) fényjelző rendszere biztosítja.

Országos Meteorológiai Szolgálat

A 2018-as viharjelzési szezonban – köszönhetően elsősorban az augusztusi, majd az őszi csendesebb időjárásnak – a viharjelzéseket a sokéves átlagához képest (2005–2017) rövidebb ideig kellett fenntartani. A frontátvonulások és a tartósan szeles időszakok száma alacsony volt. Az idei szezon egyik fő sajátossága, hogy tavasszal és nyáron gyakoriak voltak a zivatarok, emiatt a kiadott viharjelzések száma viszont magas volt.

Az átlagosnál kevésbé szeles szezonban **mindössze két erős vihar** érte el a Balatont. Mindkettő zivatarokhoz volt köthető: 2018. június 8-án egy délnyugatról jövő zivatarlánc okozott Örvényesen 100 km/h-s szelet, szeptember 1-jén pedig délről érkező zivatarokból fújt ugyancsak 100 km/h-s szél Siófokon. A szezon folyamán a viharjelzést nagyobb részben a záporok, zivatarok érkezése miatt kellett kiadni, elsősorban a helyi zivatarok voltak a gyakoriak. A tartósan szeles időszakok, illetve a frontátvonulások ritkábbak voltak az átlagosnál. A június szelesebb, a július átlagos szélességű volt, míg a többi hónap az átlagosnál kevésbé volt szeles.

A 2018. évi szezonban kiadott balatoni viharjelzések statisztikája

2018. Balaton medencék	kiadott viharjelzések száma (db)	IV-X.							
		IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	összesen: (db)
Nyugati	I. fok	22	43	30	23	18	9	14	159
	II. fok	12	21	28	16	12	13	10	112
Középső	I. fok	21	33	28	20	17	13	15	147
	II. fok	9	23	26	15	12	15	5	105
Keleti	I. fok	18	31	30	24	16	13	17	149
	II. fok	10	23	28	16	16	12	6	111

2018. Balaton medencék	fenntartott órák száma	IV-X.							
		IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	összesen: (óra)
Nyugati	I. fok	190.1	264.4	262.3	236.0	122.3	121.2	169.2	1365
	II. fok	73.1	78.2	179.2	80.9	83.7	88.5	56.5	640
Középső	I. fok	173.2	205.7	253.6	229.1	104.4	112.1	167.9	1246
	II. fok	60.7	81.4	168.7	69.0	66.8	87.8	51.3	586
Keleti	I. fok	157.4	182.2	273.8	230.0	95.2	123.5	169.2	1231
	II. fok	73.7	73.9	151.4	84.9	69.2	77.4	57.6	588

2018-ban a nyugati medencében 2005, a középső medencében 1832, a keleti medencében 1819, a Velencei-tónál 1258 órán át volt érvényben első- vagy másodfokú viharjelzés. A sokéves átlaghoz képest csökkent a fenntartott jelzések időtartama, sőt az idei értékek a nyugati medencében a második, másutt a hét hónapos viharjelzési szezon fennállása óta (2005) az eddigi legalacsonyabb értékek lettek. A Tisza-tónál 2018-ban 1256 órán át volt fenntartva valamilyen fokozatú viharjelzés, ami a korábbi évekhez hasonlóan, most is alacsonyabb lett a Velencei-tavi fenntartásnál is. A Tisza-tónál 257 órán át volt másodfok, ami az összes idő 5%-át tette ki.

Tavaink időjárásról az érdeklődők az OMSZ honlapján, a folyamatosan frissülő www.met.hu/tavaink oldaláról kaphattak részletes információt. Ugyancsak sokan használták a viharjelzés és az időjárási helyzetet folyamatosan követő, ingyenesen letölthető, OMSZ Meteora mobil alkalmazást.

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

A katasztrófavédelem mindenkori törekvése az állampolgárok biztonságának erősítése. Cél, hogy a Balaton valamennyi viharjelző állomásán az új, környezetbarát, gazdaságos, ugyanakkor megbízhatóbban működő LED-es lámpák legyenek, ezért a szervezet évről évre igyekszik minél több lámpát lecserélni. A 2018-as szezonban Balatonakali, Zánka, Révfülöp és Ábrahámhegy lámpái már LED-es technológiával működtek, Balatonfenyvesen pedig a viharjelzőlámpa a Hotel Fenyves épületéről átkerült a mólóra.

A BM OKF továbbra is fontos célnak tartja a viharjelzőrendszer népszerűsítését, és azt, hogy mindenki tudja, mi a teendő, ha a lámpák vihart jeleznek. Ennek érdekében a közelmúltban elkészült a „Biztonságban tavainkon” című kiadvány, amelyet a katasztrófavédelem folyamatosan terjeszt általános iskolákban és szabadtéri rendezvényeken.

Az országos viharjelzőrendszer technikai, üzemeltetési feladatait a BM OKF megbízása alapján a Rádiós Segélyhívó és Infokommunikációs Országos Egyesület látja el.

A katasztrófavédelem továbbra is üzemelteti a TAVIHAR nevű mobil applikációt, amely minden állampolgár számára ingyenesen elérhető, azon keresztül követhető az aktuális viharjelzés állapota legnagyobb tavainkon.

Balatoni Vízügyi Rendőrkapitányság

A Balatoni Vízügyi Rendőrkapitányság hat vízügyi rendőrségén 22 szolgálati kishajóval 55 fő lát el szolgálatot a vízen. A folyamatos vízügyi jelenlét a nyár teljes időszakában biztosított volt. Elsősorban nem a fürdőzők, hanem a szörfösök, vitorlázók és egyéb vízi járműveket használók körében volt szükség rendőri intézkedésre, mentésre, mely betudható a hirtelen időjárási változásoknak, mely esetenként közlekedési problémákat okozott. A Balaton számos fesztiválnak és vízi rendezvénynek ad otthont, ilyenkor a Vízügyi Rendőrség folyamatosan kapta a viharjelzők állapotáról az információt, hogy felkészülhessenek egy esetleges mentési helyzetre, havaria megelőzésére.

A Balatoni Vízügyi Rendőrkapitányság munkatársai a viharjelzési szezonban 193 esetben 406 fő fürdőző, vagy hajózó személyt mentettek ki a vízből. 2018. április 1. és október 31. között hat ember fulladt a Balatonba. Egyetlen olyan halálos kimenetelű vízi baleset sem történt, amely elmaradt, vagy későn kiadott viharjelzés következménye lett volna.

A vihar-előrejelzésről és viharjelzésről szóló tömegtájékoztatás

Az időjárási tájékoztatások, előrejelzések és viharjelzések a közszolgálati rádió, valamint az Internet (www.met.hu, www.katasztrofavedelem.hu, www.rsoe.hu) közvetítésével kerültek nyilvánosságra. A viharjelzések tóparti megjelenítését a Balaton körül 31, a Velencei-tónál 4, míg a Tisza-tónál 5 fényjelző lámpaegység végezte, amelyet a Balatonnál még mobil fényjelző egységek is kiegészítettek. A katasztrófavédelem az idén is fokozottan felügyelte a rendszer üzemeltetését, a vihar okozta károkat elhárította, így a rendszer a teljes viharjelzési időszakban biztonságosan üzemelt.

A viharjelzések és a balatoni időjárási előrejelzések az OMSZ Siófoki Viharjelző Observatóriumában készültek és operatív módon jutottak el a Balatoni Vízügyi Rendőrkapitánysághoz, a Vízügyi Balatoni Szakszolgálatához és további megrendelőkhöz, így például a Balatoni Hajózási Részvénytársasághoz. A nagyobb vitorlásversenyek, illetve tömegrendezvények meteorológiai biztosítása OMSZ Siófoki Viharjelző Observatóriumából történt.

Budapest, 2018. október 31.

Dr. Radics Kornélia
elnök

Bartók Péter
tű. ezredes, gazdasági főigazgató-
helyettes

Horváth László
r. ezredes, kapitányság vezető

Országos Meteorológiai Szolgálat

**BM Országos Katasztrófavédelmi
Főigazgatóság**

**Balatoni Vízügyi Rendészeti
Rendőrkapitányság**

A 2018-as viharjelző szezon részletesebb ismertetése meteorológiai szempontból

Az **átlagosnál gyengébben szeles** szezonban **mindössze két erős** vihar érte el a Balatont. Mindkét erős vihar zivatarokhoz köthető: 2018 június 8-án egy délnyugatról jövő zivatarlánc okozott Örvényesen 100 km/h-s szelet, szeptember 1-én pedig délről érkező zivatarokból fújt ugyancsak 100 km/h-s szél Siófokon. A szezon folyamán a viharjelzések nagyobb részben a záporok, zivatarok érkezése miatt kerültek kiadásra, elsősorban a helyi zivatarok voltak a gyakoriak. A keleti medencében például májusban 13, júniusban 12, júliusban pedig 11, **a viharjelzési szezonban pedig összesen 54 zivataros nap volt**, ami jóval több a 2000 utáni időszak átlagánál. A helyi zivataroknak köszönhető, hogy a térségben (és az ország legnagyobb részén) nem alakult ki a nyugat-európaihoz hasonló rendkívüli aszály. Így míg a tőlünk nyugatabbra lévő vízgyűjtőjű Dunán rekord alacsony vízállásokat mértek, addig a Balaton bőségesen kapott utánpótlást.

A tartósan szeles időszakok, illetve a frontátvonulások ritkábbak voltak az átlagosnál. A szezon első hat hónapját értékelve a június volt az átlagosnál szelesebb, a július átlagos szélesebségű, míg a többi hónap az átlagosnál gyengébben szeles lett. Így összesítésben az első hat hónap az átlagosnál 9 százalékkal lett kevésbé szeles.

2018-ban a szezon igen melegnek indult és minden további hónap is **az átlagosnál melegebb lett**. Az egész szezon összességében az eddigi legmelegebb volt. Az áprilisról szeptemberig terjedő időszak átlaghőmérséklete Siófokon elérte a 20,9, Keszthelyen pedig a 19,3 fokot. Ez **Siófok esetében 3,3 C°**, **Keszthely estében 2,4 fokkal magasabb az 1971–2000-es évek átlagánál**. A magas értékek **nem annyira a nyári meleg napok miatt alakultak így**, hiszen 2018-ban például a 30 fokot elérő hőségnapok száma Siófokon 26, Keszthelyen 28 lett, míg az előző évben ugyanezen értékek 36, illetve 39 napot számoltak. Nagyobb melegedés volt tapasztalható a megszokotthoz képest **áprilisban és májusban, amikor a havi középhőmérsékletek 3-5 fokkal haladták meg** az 1971–2000-es átlagot. Ősszel is folytatódott a meleg idő. A nyári hónapok közül az augusztus volt a legmelegebb Siófokon 24,6, Keszthelyen 22,6 fokos középhőmérséklettel. Keszthelyen és Siófokon a nyár folyamán a napi maximum hőmérséklet nem is érte el a 35 fokot az automata mérőállomásokon (34,2, illetve 34,8 fok volt augusztus 8-án). Az év legmelegebb napjai a Balatonnál augusztus 8-án, 9-én voltak. 9-én Fonyódon 35,0 fokig emelkedett a hőmérséklet.

A viharjelzési szezon a Balaton éves **legmagasabb vízállásával kezdődött**: a február, márciusi csapadékos időjárást követően április első hetében 133 cm volt az induló átlagvízszint. Az előző hónapok sok csapadéka után áprilisban már jellemzően csak az átlagos csapadékösszeg fele hullott le. A Sió csatornán történő vízleeresztés hatására a Balaton vízszintje a hónap végére 5 cm-rel tudott csak csökkenni. A havi csapadékösszegeket tekintve a szezon első hat hónapjából az **április lett a legszárazabb, az augusztus pedig a második legszárazabb hónap**. A május és a július ennél magasabb, többnyire az átlaghoz közelebbi csapadéku volt, míg a június és a szeptember az átlagot általában jóval (150-200 százalékot is) meghaladó csapadéokban bővelkedett (90-120 mm). Szeptemberben az említett mennyiség 90%-a a hónap első hetében hullott, melyekhez a zivatarok is sokfelé jelentősen hozzájárultak. Egyúttal szeptemberben mérték a legnagyobb napi csapadékösszegeket. A nyugati medence térségében 60-70 mm is esett helyenként egy nap alatt (például Gyenesdiás). A hirtelen lehulló nagy csapadék a tó vízszintjén is megmutatkozott. A hónap első hetében 10 cm-rel, 120 cm-re emelkedett a vízállás. Míg korábban, az augusztusi, az átlagosnál melegebb időjárás hatására egy hónap alatt 9 cm-rel tudott csökkenni a vízszint. **A hat hónap csapadékösszege átlagosan 400-450 mm volt, ami 50, helyenként 100 mm-rel is meghaladta a sokévi átlagot.**